

Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum, quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia Sunt, Authoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1719

Quæst. 444. Cui cedat proprietas feudi, dum eo privatur diminus exculpa.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73957](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73957)

sed etiam filio vel consanguineo vassalli delinquentis, non obstante delicto patris vel cognati, utpote quod non nocet filio vel consanguineo in feudo rursus acquirendo, sicut nocuit illis in perdendo illud. Pirh. *h. t. n. 10.* citans Abb. *in c. 2. h. t. n. 5.*

2. Resp. secundò: Dum finitur per renunciationem vassalli, nimirum factam cum consensu in præjudicium solius Domini, dum ea valet, utique aperitur domino; etsi autem feudum antiquum renunciatum in præjudicium agnatorum, quamdiu renunciatus vivit, neque domino, neque agnatis aperiretur, renunciante tamen mortuo, aperitur non domino, sed agnatis, ac si nunquam facta fuisset per vassallum ejus renunciatio. Clar. *q. 34. n. 3. in fin.* De cætero feudum, quod valde & constantiter resignari potest alicui extraneo, nec domino nec agnatis aperitur mortuo resignante, sed manet penes resignarium. Vide dicta supra, ubi qualiter feudum per renunciationem alienari possit.

3. Resp. tertio: Dum delictum, ob quod vassallus privatur feudo, est tale, quò directè offenditur Dominus, feudum exclusis filiis & agnatis, aperitur domino; seu redit ad dominum; & in hoc indifferenter consentiunt omnes, si feudum est novum. Clar. *cit. q. 66. num. 1. & 2.* Si verò est feudum antiquum, exclusis quoque filiis & descendentes ipsius vassalli delinquentis, reverti illud ad Dominum, communem esse, teste Alex. *conf. 30. num. 4. l. 6.* dicit Clar. *loc. cit. num. 3.* Et quamvis de agnatis collateralibus, dum pro illis etiam concessum est feudum, id negent aliqui. Nihilominus tamen & in hoc casu, non aperiri feudum dictis agnatis, sed domino, tantquam communem & veram cum Grato *conf. 2. n. 19. l. 1.* Decio *conf. 44. n. 30* Gozadin. *conf. 84. num. 3.* Curt. Jun. & aliis astruit Clar. *cit. num. 3.* verùm magis in sensu horum AA. quam proprio; cum expresse addat, sibi tamen nunquam placuisse hanc opinionem; eò quò iniquum videatur, posse vassallum delinquendo excludere agnatos à feudo, iis virtute primæ investituræ debito absque aliquo eorum facto vel culpa, etsi ea fortè in practica obtineret propter dictorum AA. auctoritatem.

4. Resp. quartò: Dum vassallus privatur feudo ex alio delicto non concernente directè personam domini, aperitur feudum domino, si illud est novum; si verò antiquum, agnatis. Clar. *l. c. n. 5.* citatis Curt. Jun. *in p. 5. concl. 2. & 3.* Zaf. *de feud. p. 10. partic. 2. concl. 2.* Præposito & aliis. Non tamen aperiri omnibus agnatis indistinctè, sed exclusis filiis & omnibus descendentes, quin & transversalibus intra quartum gradum, tenet Belvis *in c. 1. §. Si vassallus culpam. si de feud. fuer. controrov.* & communem dicit Ruin. *conf. 23. n. 32. l. 5.* quam tamen opinionem iterum dicit Clarus, sibi semper visam duram, & supposito, quò sit vera, illam adhuc non procedere, nisi in feudo simpliciter recepto, quod aliqui informe vocant, v. g. concedo tibi hoc Castrum in feudum: secus verò, seu admitteudos omnes indistinctè agnatos, si feudum receptum à patre vel avo delinquentis pro se & liberis, ut docet Cynus *in l. 2. C. de liber.*

5. Resp. quintò: An, dum vassallus cadit à feudo, quia illud irrequisito domino alienavit, aperitur domino, an agnatis, valde variant AA. quorum ferè singuli dicunt suam opinionem esse communem vel approbatam, ut videre est apud Clar. *cit. q. 66. n. 7.* Aperiri in hoc casu domino, non filiis vel agnatis, tenet Aretin. *conf. 14. post. n. 11.* relatus à Socin. Jun.

conf. 77. n. 139. l. 1. Alii factum alienantis dicunt nocere filiis, non aliis agnatis, quam esse communem, ait Ruin. *conf. 214. n. 16. l. 1.* Alii volunt feudum novum reverti ad dominum, antiquum ad agnatos, ut Gl. *in c. 1. §. hoc quoque. de success. feud.* hanc distinctionem approbatam per omnes, dicit Curt. Jun. *in p. 5. concl. 4.* niti eam hac satis bona ratione, ait Clar. quò feudum novum, ex quacunque causa, etiam non concernente injuriam, privetur vassallus, aperiat domino exclusis descendentes & agnatis omnibus; pro quo etiam facit (à quo nullum dissentientem se invenisse dicit Curt. *l. c. concl. 2.*) quò de feudo novo disponere possit vassallus in præjudicium agnatorum; adeoque etiam delinquendo vel alienando poterit illis præjudicare: in feudo verò antiquo alienando aut delinquendo vassallus non possit præjudicare agnatis, ideoque illis & non domino aperiat; pro quo posteriore citat Clarus Zaf. *10. part. in 2. partic. vers. quarta concl.* Curt. Jun. *cit. concl. 4.* Ruin. *conf. 2. post. n. 2. l. 1.* Alex. *conf. 30. n. 17. in fin. l. 1.* Socin. Jun. *conf. 112. n. 2. l. 12.* dicente, hanc conclusionem, quò feudum antiquum alienatum per vassallum sine consensu domini non domino, sed filiis & agnatis, qui saltem post mortem alienantis illud possint recuperare, esse communem & verissimam. Habereque hæc ipsa locum non tantum, si alienatio facta per vassallum actu inter vivos, sed etiam si facta per viam legati, habet Clar. *cit. n. 7.* Quamvis subdat, se aliàs consuluisse, quò indistinctè ex quacunque culpa, sive alienationis, sive felonie, vel alias vassallus privetur feudo, semper illud aperiat domino, non filiis aut agnatis vassalli, si feudum sit tale, de quo possit vassallus libere disponere in præjudicium agnatorum; è contra feudum, de quo non potest disponere in præjudicium agnatorum, nunquam aperiri domino, sed agnatis, quibus jam extenore investituræ erat jus acquisitum: seque non videre rationem aliquam bonam differentie, cur, qui mihi non potest præjudicare alienando etiam cum consensu Domini, possit mihi præjudicare alienando sine ejus consensu, aliter delinquendo.

Quest. 444. Cui cedat proprietas feudi, dum eà privatur dominus ex culpa?

Resp. Etsi in hoc casu consolidatum dominium directum utili obvenire vassallo dicat Sylva *de feud. recognitione q. 32.* asserit tamen Clarus *loc. cit. q. 72.* se credere hanc opinionem non esse veram, neque servari in praxi; ideoque se tenuisse semper, applicari illud domino superiori, si quem habet dominus ille privatus proprietate. V. g. Cafari, nisi adsint agnati istius domini inferioris, ad quos in eo casu devolveretur illa proprietas. Si verò nec haberet dominum superiorem, neque agnatos, posse procedere opinionem illam priorem, nempe dominium directum consolidatum utili obvenire vassallo.

Quest. 445. Feudo finito, ad quem spectent melioramenta facta à vassallo?

1. Resp. primò: Feudo lapsu temporis, quo concessum, extincto vel generatione, ad quam usque concessum, emortua, aliave ratione, sine dolo tamen vel culpa vassalli, finito, melioramenta in re feudali facta industrià vassalli. V. g. domus constructa, remanent vassallo. Clar. *quest. 88. num. 1.* cum communi; ita tamen, ut in electione